

תרגיל 2: חלוקת עבודה והתמחות. יתרון יחסי בסחר

שאלה 1

במדינה א' מייצרים בכל יחידת עבודה 2 יחידות כותנה או 2 יחידות חיטה. במדינה ב' מייצרים בכל יחידת עבודה, יחידה אחת של כותנה או 1.5 יחידות חיטה. הנח כי עבודה הוא גורם הייצור היחיד בייצור כותנה וחיטה.

- א. כתוב באמצעות נוסחה את פונקציית הייצור של כל ענף בכל מדינה;
- ב. צייר בדיאגרמה את עקומת אפשרויות הייצור בכל מדינה;
- ג. חשב את המחיר היחסי של חיטה בכל מדינה, בהנחה שבמדינה א' 20 יחידות עבודה ובמדינה ב' 30 יחידות עבודה;
- ד. "במדינה א' פועל יעיל יותר הן בייצור חיטה והן בייצור כותנה ומכאן שלמדינה זו יתרון אבסולוטי בייצור שני המוצרים ולפיכך לא תרצה לסחור עם מדינה ב'". חווה דעתך.
- ה. אם יהיה סחר בין שני המשקים, מה תהיה ההתמחות של כל מדינה?
- ו. הנח עתה שמאחדים את שני המשקים. שרטט את עקומת התמורה המאוחדת.

שאלה 2

פועל ישראלי מייצר לשנה 100 ארגזי ירקות או 10 ק"ג בשר; פועל סורי מייצר לשנה 50 ארגזי ירקות או 2.5 ק"ג בשר. בכל מדינה מיליון פועלים.

- א. שרטט את עקומות התמורה של שתי המדינות;
- ב. כל משפחה ישראלית צורכת 20 ארגזי ירקות ו- 8 ק"ג בשר לשנה. משפחה סורית צורכת 10 ארגזי ירקות ו- 2 ק"ג בשר לשנה. באיזו מדינה רמת החיים גבוהה יותר?
- ג. משפחה ישראלית צורכת 1.0 ק"ג בשר ו- 90 ארגזי ירקות לשנה. משפחה סורית צורכת 2.0 ק"ג בשר ו- 20 ארגזי ירקות לשנה. התוכל לקבוע היכן רמת החיים גבוהה יותר.
- ד. האם נכונה טענת אנשי העסקים הסוריים כי:
 - I. הפועלים הישראליים יעילים יותר בכל תחום ייצור;
 - II. ולכן אין סיכוי להתחרות עם ישראל ולסחור עמה?
- ה. האם נכונה טענת אנשי העסקים בישראל כי:
 - I. העבודה בסוריה זולה יותר;
 - II. ולכן אין סיכוי להתחרות עם סוריה ולסחור עמה?
- ו. מה העלות האלטרנטיבית השולית של בשר במונחי ירקות בישראל ובסוריה?
- ז. מה יהיו מחירי הבשר בישראל ובסוריה?

ח. הנח שנפתח עתה סחר בין ישראל וסוריה. מחיר ק"ג בשר נקבע ל- 15 ארגזי ירקות. התייחס לסעיף ב' של שאלה 2 והראה שלאחר סחר תוכלנה גם המשפחה הישראלית וגם המשפחה הסורית להגדיל את סלי צריכתן.

ט. האם היתה תשובתך משתנה אם המחיר בין המדינות היה :

I. 25 ארגזי ירקות לק"ג בשר?

II. 5 ארגזי ירקות לק"ג בשר?

הסבר.

י. האם היה יכול להתפתח סחר בין ישראל לבין סוריה אם פועל סורי היה מייצר 50 ארגזי ירקות או 5 ק"ג בשר? הסבר.

שאלה 3

א. עורך דין: "כל הכתבניות שהיו לי מדפיסות לאט ממני - ועל כן אני מדפיס את מכתבי המשרד בעצמי". מה דעתך?

ב. "יותר ויותר פעולות הקשורות במזון - מיון, אריזה, שימור ואף אסיף - יוצאות מידי החקלאים. המסקנה מתופעה זו היא שכדי לשמור על הכנסתם של החקלאים עליהם להילחם על כך שפעולות אלה תבוצענה במשק עצמו בידי החקלאים".

I. מה עשויה להיות הסיבה לתופעה המתוארת?

II. חווה דעתך על המסקנה.

ג. כלכלן א': להתישבות בהר תנאים קשים במיוחד ולכן יש לצפות תמיד שהכנסת המתדיישים שם תהיה נמוכה מהכנסת תושבי העמקים.

כלכלן ב': לא יתכן - לכל איזור יש יתרונות יחסיים - ועל תושבי ההר פשוט לנצל יתרונות אלה.

חווה דעתך.